

Wiesław Klimczak - otwarcie spotkania w Staromiejskim Klubie Księgarza

Szanowni Zebrani!

Witam wszystkich, którzy w wakacyjne popołudnie zechcieli odwiedzić Staromiejski Klub Księgarza. Przede wszystkim dziękuję Janowi Rodzeniowi za udostępnienie nam pomieszczeń obiektu obrosłego już w zasłużoną legendę. Treści dzisiejszego spotkania splatają się z przeznaczeniem i z duchem księgarskiej placówki. Prezentuje ona zazwyczaj najnowsze wydawnictwa wszelakich oficyn. Dzisiaj przedstawiamy wydawnictwo szczególne, a także szczególnego autora. Książka Ryszarda Stemplowskiego jest pierwszym poważnym wydarzeniem wydawniczym podejmującym historię wyjątkowego zjawiska, jakim stała się działalność Zrzeszenia Studentów Polskich. W powojennych dziejach naszego kraju ten ewenement obrósł w wielopokoleniową tradycję. Autentyzm i spontaniczność wszelkich ruchów społecznych zapisuje się zazwyczaj na kartach ludzkiej samorządności. Ruch studencki spod znaku ZSP wyrósł z jej jądra. Książka Ryszarda Stemplowskiego plastycznie kreśli ten proces. Chwała autorowi za podjęty wysiłek i pionierski jego efekt. Słowa uznania kieruję pod adresem wydawnictwa „Scholar”, kierowanego przez Jacka Raciborskiego. Zarówno autor jak i wydawca spełniali znaczącą rolę w kierowniczych strukturach władz ZSP. Jan Rodzeń wyrósł z tego samego środowiska społecznego.

Wyprzedzając oceny wydawnictwa pragnę stwierdzić, że książka spełni zapewne znaczące usługi dla historycznego ruchu poststudenckiego, dla Ogólnopolskiej Komisji Historycznej cieszącej się już trzydziestoletnim rodowodem.

Prezentowane dziś wydawnictwo omawia tylko fragment powojennego ruchu studenckiego. Jest on na tyle ważny, bowiem konstytuował jego etapy po dzień dzisiejszy. Prezentując książkę Ryszarda Stemplowskiego, jej pionierski charakter, nie można pominąć dotychczasowego dorobku wydawniczego na temat ZSP. Autor przywołuje obszerny rejestr dotychczasowych wydawnictw. Podejmują one zarówno tematykę całościowej problematyki organizacji jak i poszczególnych etapów jej rozwoju. Nader bogaty jest opis poszczególnych obszarów aktywności ZSP. Wyróżnia się tematyka turystyczna. Obrosła ona kilkoma tomami opracowań. Pośród kilkunastu numerów Zeszytów Historycznych Komisji, kilka z nich odnosi się do turystyki i wypoczynku w obszarze krajowym i międzynarodowym. Osobista w tym zasługa Waldemara Błaszczuka oraz Zbigniewa Kowala. Warto zauważyć, że impulsem dla powstawania tego typu wydawnictw stała się 60 rocznica powstania Biura Turystyki, a potem Agencji "Almatur".

Trudno nie zauważyć corocznego wydarzenia, jakim stały się nagrody im. Andrzeja Potoka, przyznawane ludziom kultury wyrosłym z tradycji studenckiego ruchu. Janusz Gast, inicjator tej idei, konsekwentny jej realizator uczynił z tej nagrody wydarzenie, które wiele znaczy w społecznym ruchu poststudenckim. Po raz dwunasty nagrody wręczone zostały w Muzeum Niepodległości Polski.

Ważnym wydarzeniem wydawniczym stało się ukazanie w ramach cyklu zeszytów Komisji, opracowania poświęconego aktywności ZSP w zakresie zabezpieczania ekonomicznych warunków studiowania. Sprawcą powyższego wydarzenia był Jerzy Wydra.

Z przyjemnością mogę poinformować, że zaawansowane jest wydanie zeszytów na temat aktywności Komisji Nauki oraz Komisji Kultury ZSP. Nieocenionym źródłem informacji i wiedzy stają się obecnie zabiegi sieciowo-internetowe. Korzystamy nieustannie z bezinteresownych świadczeń internetowej Akademii WWW, kierowanej przez Adama Ludwiczaka.

Książka R. Stemplowskiego spotkała się z rozbieżnymi często ocenami, dominują wszakże oceny pozytywne. Subiektywizm ocen, nostalgia za przeszłością są rzeczami zrozumiałymi. Oczekujemy zdystansowanego obiektywizmu, nigdy wszakże nie wyeliminuje on subiektywnych ocen autorskich.

Warto przypomnieć, że dotychczasowy dorobek wydawniczy obejmuje dziewięć tomów Informatora Komisji. Uwagą i pożytkiem cieszy się nieustannie książka „Leksykon ludzi ZSP”. Z żalem informuję, że wielokrotne próby kontynuacji tej książki spotkały się z niepowodzeniem. Wspomniane wydawnictwa są świadectwem starań o zachowanie pamięci przeszłości. Może paradoksem zabrzmieć to stwierdzenie, ale starania owe są opisem zarówno samej historii ZSP, jak i działań społecznego ruchu pamięci o niej. Optymistycznie brzmią więc zapowiedzi autora i wydawcy, iż książka ukaże się ponownie, korzystając z uwag i udoskonaleń. Temu celowi służyć będzie zapewne dzisiejsze spotkanie. Autokrytycyzm zachęca do dyskusji. Zrozumiały subiektywizm ocen Autora przekształci się bowiem w dojrzały ich obiektywizm.

Nie ukrywam faktu, iż Komisja Historyczna boryka się z poważnymi problemami egzystencji materialnej. Skąpe są jej dochody finansowe. Uprawia ona popularną obecnie politykę "żebractwa społecznego". Wdzięczność okazujemy tym wszystkim, którzy obdarzają Komisję swoją hojnością finansową. Corocznie publikujemy listę darczyńców na rzecz statutowej aktywności Komisji. Korzysta ona z pomocy organizacyjno-biurowej Stowarzyszenia Obywatelskiego "Dom Polski". Jest ono organizacją pożytku publicznego i posiada prawo do korzystania z odpisów podatkowych.

Komisja Historyczna stanowi specyficzną emanację organizacyjną historycznego ruchu. Dziękujemy za dotychczasowe wsparcie, oczekując na dalsze gesty hojności. Gestem tej hojności jest sponsoring finansowy i pomoc Kazimierza Czechowicza na rzecz wydania książki Ryszarda Stemplowskiego.

Kończąc zagajenie dzisiejszego spotkania wyrażam swój osobisty pogląd, że książka Ryszarda Stemplowskiego jest wybitnym wydarzeniem wydawniczym. Cenię ją. Jest bowiem opisem największej wartości, jaką jest samorządność społeczna. Ta wartość była wyzwana przez ZSP. Ona ukształtowała wspólnotę środowiskową, służącą realizacji tego wartościowego celu. Duch i praktyka samorządności towarzyszyły organizacji od początku jej istnienia. Słowo samorządność przewija się najczęściej na wielu stronach prezentowanej książki. Godna jest ona naszej uwagi, lektury i popularyzacji.

Dziękuję za uwagę.